

1 Přílohy

1.1 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Otázky polostrukturovaného interview pro učitele

Příloha č. 2 - Otázky strukturovaného interview pro žáky

Příloha č. 3 – Didaktický test

1.2 Příloha č. 1 - otázky polostrukturovaného interview pro učitele

1. Osvojuje si nadaný žák nové učivo v českém jazyce rychleji než žáci prototypičtí? Pokud ano, uveďte konkrétní příklad.
2. Objevuje nadaný žák souvislosti mezi jevy v českém jazyce i tam, kde je ostatní žáci nevidí? Pokud ano, tak jaké?
3. Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým silné stránky v českém jazyce? Pokud ano, tak jaké?
4. Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým slabé stránky v českém jazyce? Pokud ano, tak jaké?
5. Jaké jsou rysy mluveného projevu nadaného žáka?
6. Jak byste charakterizovali písemný projev nadaného žáka?
7. Dává nadaný žák přednost mluvené či psané formě projevu?
8. Má nadaný žák nějaké komunikační problémy? Pokud ano, tak jaké?

1.3 Příloha č. 2 - otázky strukturovaného interview pro žáky

1. Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?
2. Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?
3. Kolik knih přečteš za měsíc?
4. Čteš rád/a? Co nejčastěji?
5. Baví tě předmět český jazyk? Jestli ano, tak proč? Jestli ne, tak proč?
6. Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?
7. Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?
8. Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?
9. Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?
10. Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?

1.4 Příloha č. 3 – didaktický test pro žáky 6. třídy základní školy

Spojte rčení se stejným nebo podobným významem.

Lámal si s tím hlavu	Začal být namyšlený
Sláva mu stoupla do hlavy	Nedává to smysl
Byla tam hlava na hlavě	Přemýšlel nad něčím dlouhou dobu
Nevěš hlavu	Neboj se toho, nevzdávej to
Nemá to hlavu ani patu	Bylo tam hodně lidí

Spojte k sobě jedno přídavné a jedno podstatné jméno tak, aby se utvořila známá ustálená spojení. Všechna slova lze použít pouze jednou.

kozí	věrnost
orlí	dávka
vosí	perspektiva
ptačí	nos
psí	pas
koňská	bradka

Vyjádřete vlastními slovy význam těchto cizích slov. Nepoužívejte zadaná slova ani slova příbuzná.

Příklad: Dres – sportovní úbor

Genialita –

Justice–

Komunikace -

Recyklace –

Diskvalifikace –

V následující ukázce rozhodni, která slova jsou nespisovná, nebo mají nespisovný tvar, vypiš je pod text a nahrad' je výrazy spisovnými.

Chceme jet na pěkněj výlet, ale chyběj nám peníze, potřebovali bysme je vynásobit dvěmi.

Nespisovné slovo / nespisovný tvar slova

spisovná varianta

Modifikuj text tak, že nahradíš tvar osobního zájmena *ty* tvarem zájmena *já*.

Lence se o tobě zdálo. Lence se o _____ zdálo.

Podal ti ruku. Podal _____ ruku.

Maminka tě chytla za ruce. Maminka _____ chytla za ruce.

Tobě se vyhýbá. _____ se vyhýbá.

Doplňte interpunkční znaménka do následující věty.

Protože byl Martin unavený brzy usnul. Když se probudil byla už tma.

U podtrhaných slov urči pád

Na komíně seděl bílý čáp. _____

Mnoho Čechů odcházelo do zahraničí za prací. _____

Nohy židle byly rozmláceny. _____

Petr dostal výhodné zaměstnání v Praze. _____

Na vynechaná místa doplňte předponu s/se, z/ze nebo vz/vze.

Za několik minut tento zápas __končí. Hlodavci nám na chalupě __působují velké škody. S kluky jsem se rychle __kamarádila. Maminka o Velikonocích __tloustla. Každý den na babičku __pomínám.

Rozhodněte, kde napíšete velké a kde malé písmeno. Správné písmeno zakroužkujte.

Škola, ve které jsem získala první poznatky o Ú/ústavě Č/české R/republiky, se nachází v U/ulici U/u S/staré P/pošty v Č/českých B/budějovicích.

Přečtete si SMS zprávu a e-mail. Vyhodnoťte, který z těchto způsobů sdělení je bližší formě dopisu, a uveďte tři znaky, které jsou pro dopis typické.

Ahoj teto, přijedu v patek. Cekej me na nadrazi v 6.

Milá teto,

na prázdniny k tobě přijedu v pátek 5. srpna večer. Čekej mě prosím na autobusovém nádraží kolem 6. hodiny. Těším se na tebe, strejdu a Moniku.

Posílám pusu

Lenka

1.5 Příloha č. 4 - interview s učitelem č. 1

Tazatel: „*Osvojuje si nadaný žák nové učivo v českém jazyce výrazně rychleji než žáci prototypičtí?*“

Respondent č. 1: „*Určitě ano, zejména pokud se jedná o oblast jeho zájmu.*“

Tazatel: „*Mohla byste uvést příklad?*“

Respondent č. 1: „*Nadaní žáci rychleji pochopí nové učivo. Jejich tempo může být i dvakrát rychlejší než u prototypických žáků. Například u jednotlivých slohových útvarů prototypičtí žáci nedokáží tak dobře dodržovat pravidla kompozice, zatímco nadaný rychle pochopí, co se po něm chce, a udělá to správně. Ovšem pokud je něco pro nadaného žáka nezajímavé, dětinské, primitivní, tak se často na tyto aktivity nesoustředí, cvičení vyřeší bez zbytečného snažení, a tak se v nich třeba dopustí chyby.*“

Tazatel: „*Objevuje žák souvislosti mezi jevy v českém jazyce i tam, kde je ostatní žáci nevidí?*“

Respondent č. 1: „*Rozhodně, to je velmi častá schopnost nadaných žáků v českém jazyce.*“

Tazatel: „*Jaké jevy máte na mysli?*“

Respondent č. 1: „*Například objevují nová spojení i souvislosti.*“

Tazatel: „*V jaké oblasti?*“

Respondent č. 1: „*Jedná se o pravopisné jevy lexikální i morfologické, třídění slovních druhů, určování slov příbuzných, také rozpoznání příznaků hovorovosti apod. Pokud mají smysl pro logiku, tak se kladně projeví při řešení úkolů ve skladbě.*“

Tazatel: „*Můžete mi říct příklad?*“

Respondent č. 1: „*Myslím třeba stavbu věty i souvětí, s tím samozřejmě souvisí i interpunkce, a dovednosti se prolínají i do úrovně slohových útvarů (popis, vypravování apod). Žáci dokáží o jazyce přemýšlet a srozumitelně se vyjadřovat. Zde má důležitou roli postoj mluvčího a komunikační funkce výpovědi.*“

Tazatel: „*Jaké jevy máte na mysli u slohových útvarů?*“

Respondent č. 1: „*Žák se správně zamýšlí nad formální a významovou stránkou věty. Posuzuje svůj projev z hlediska stylové vhodnosti a přiměřenosti.*“

Tazatel: „Mají nadání žáci oproti žákům prototypickým silné stránky v českém jazyce?“

Respondent č. 1: „Ano, například rozsáhlejší slovní zásobu, lepší komunikační dovednosti, vhodněji užívají cizí slova a také jim rozumějí, jsou tvořivější a mají barvitější fantazii.“

Tazatel: „Chápu. Dovedou, obrazně řečeno, „prodat“ tyto přednosti?“

Respondent č. 1: „To nemohu říci jednoznačně. Někdy se snaží, ale pokud nejsou motivováni, tak se pohodlně „vezou“, jsou pasivní.“

Tazatel: „Můžete však shrnout svůj názor do závěru?“

Respondent č. 1: „Jsou obratnější ve vyjadřování a mají silnou vůli projevit se, když dostanou možnost.“

Tazatel: „Zeptám se naopak. Mají nadání žáci oproti žákům prototypickým slabé stránky v českém jazyce?“

Respondent č. 1: „Také se nějaké najdou.“

Tazatel: „Můžete tvrzení podrobněji rozvést?“

Respondent č. 1: „Jedná se o individuální záležitost, třeba pravopis. U každého je to jiné. Často se vyskytují chyby v psaní velkých a malých písmen (vlastní jména, instituce). Úskalím bývá i chybování v předponách s, z, vz, popř. vynechaná interpunkce. Tito žáci často nemají na druhém stupni základní školy žádné extrémní těžkosti v češtině. Někteří mohou mít problém s tempem třídy, protože často bývá pro ně příliš pomalé. Pak může nastat situace, kdy žáci vyrušují.“

Tazatel: „Jaké jsou rysy mluveného projevu nadaného žáka?“

Respondent č. 1: „Častěji mluví v ironii, více volí cizí slova, dvojsmysly, a to hlavně pokud chtějí vyvolat smích, karikovat, také využít nadsázky.“

Tazatel: „Rozumím, pobavit učitele a hlavně spolužáky.“

Respondent č. 1: „Eufemisticky lze tyto situace takto chápat, ale někdy jejich extempore působí také rušivě v průběhu vyučovací hodiny, jedná se pak o situaci, kdy musím kázeňsky reagovat, třeba napomenutím.“

Tazatel: „Jaká je forma jejich mluveného projevu?“

Respondent č. 1: „Jejich projevy jsou v mých hodinách většinou spisovné. Na rozdíl od ostatních dětí mluví kolikrát překvapivě vytříbeně, ale také používají

i hovorovou češtinu (tenhle, panelák, malér) a nespisovná slovíčka. Sprostě nemluví. Alespoň tedy přede mnou ne.“

Tazatel: *„A jak byste charakterizovali písemný projev nadaného žáka?“*

Respondent č. 1: *„Písemný projev nadaného bývá bohatý na cizí slova, synonyma a zajímavá slovní spojení.“*

Tazatel: *„Ještě Vás napadá nějaký příklad?“*

Respondent č. 1: *„Třeba nedávno mi jeden použil v hodině přísloví, která se hodila perfektně do obsahu práce. Co se týče gramatických chyb, někdy bývají podobné jako u ostatních žáků. Občas chybují v některých jevech, jako jsou interpunkční znaménka, psaní s, z, vz na začátku slov, potíže jsou tradičně s pravopisem velkých písmen. Někdy se i spletou v příponách u přídavných jmen. Někteří ale také chybují málo. Spíše se tedy nejedná o klasické hrubé chyby s i/y na konci slov, ale složitější gramatické případy.“*

Tazatel: *„Zajímá mě, zdali nadaný žák dává přednost mluvené či psané formě projevu.“*

Respondent č. 1: *„Řekla bych, že všichni tito nadaní žáci v českém jazyce dávají přednost psané formě. Rádi píšou básničky, krátká vyprávění, vtipy, vtipné vzkazy (například dvojsmysly), tvoří příběhy. Běžné jsou u nich také různé hrátky s různými slovy a texty.“*

Tazatel: *„Má nadaný žák nějaké výraznější komunikační problémy?“*

Respondent č. 1: *„Ano. Může mít.“*

Tazatel: *„Můžete to více specifikovat?“*

Respondent č. 1: *„Záleží na povaze daného žáka, popř. komunikačním případě. Narazí-li na nepochopení ostatních žáků nebo učitelů, tak se komunikační blokáce spíše ještě prohloubí. Ve většině případů se to týká zejména těch situací, kdy jde o obsah sdělení, jiné zájmy, rozdílné názory atd.“*

Tazatel: *„Vyvedou ho z míry rozdílné názory?“*

Respondent č. 1: *„Přesně tak.“*

Tazatel: *„Dobře.“*

Tazatel: *„Prolíná se vliv čtenářské dovednosti do gramatické úrovně v českém jazyce?“*

Respondent č. 1: „Narážíte na oblast čtenářské gramotnosti, myslím, že zcela aktuálně, neboť bez hlubšího porozumění textu nelze dosahovat výsledků v jakékoliv oblasti českého jazyka.“

Tazatel: „Vyústěním je tedy podle Vás životní praxe?“

Respondent č. 1: „Ano, a v ní komunikační dovednost a hlubší pochopení funkce gramatiky, neboť sebelepší program opravy textu na počítači zůstává jen praktickou pomůckou, tato „berlička“ neřeší různé nuance jazykového projevu i komunikace.“

Tazatel: „Jistě máte řadu příkladů.“

Respondent č. 1: „Ano, uvedu jeden z nich. Třeba učit jazykové rozbory, aniž by žák pochopil, jak mu to pomůže umístit do věty čárku na správné místo, je ztrátou času.“

Tazatel: „Vidíte nějaké souvislosti mezi četbou a nadaným jedincem?“

Respondent č. 1: „Jsou markantní. I sebetalentovanější žák bez doprovodné četby není kompletní. Stručné zprávy na internetu, e-maily či SMS nenahradí duševní zisk z knih. A naopak! Nadaní žáci mají mezi zálibami většinou na předním místě četbu.“

Tazatel: „Využíváte nějak zapojení nadaných žáků do vyučovacího procesu?“

Respondent č. 1: „Pokouším se o kooperativní prvky, dávám možnost nadaným žákům, aby se stali pomocníky v různých činnostech i fázích vyučovací hodiny. Tato praxe se mi osvědčuje, zaměstnám smysluplně takového žáka, on se nenudí, je využita jeho „kapacita“, je motivován.“

Tazatel: „Můžete to aplikovat na český jazyk?“

Respondent č. 1: „Zde se daří tato metoda při skupinové práci, plánování projektů, tvorbě příkladů v textu, křížovek, testů, slohových útvarů atd.“

Tazatel: „Jak zapojujete žáka do projektového vyučování?“

Respondent č. 1: „Nadaný žák často přichází se zajímavými nápady a projevuje větší angažovanost. Když jsme měli projekt Čte si celá škola, tak se jeden nadaný žák podílel na celé organizaci čtení deváťáků s prvňáky.“

Tazatel: „Vy si tedy musíte speciálně připravovat zadání pro nadané žáky?“

Respondent č. 1: „*Ano, je to však časově dosti náročné, hodně různých administrativních dokumentačních úkolů od pedagogické poradny, také vedení základní školy, jsem pak v časové tísní na úkor vlastní pedagogické činnosti.*“

1.6 Příloha č. 5 - interview s učitelem č. 2

Tazatel: „*Osvojuje si nadaný žák nové učivo v českém jazyce výrazně rychleji než žáci prototypičtí? Uved'te příklad.*“

Respondent č. 2: „*Podle mých zkušeností většinou ano.*“

Tazatel: „*Máte jistě řadu příkladů.*“

Respondent č. 2: „*Ano, například při osvojování vyjmenovaných slov hned pochopí, v čem spočívá princip řady vyjmenovaných slov – k čemu slouží, hned pochopí, jak tuto znalost aplikovat, rozeznává slova příbuzná apod. Obecně bych řekla, že nadané děti dokáží rychle aplikovat pravidlo, s nímž se právě seznámily (ať už na něj přišly samy nebo se ho dozvěděly v rámci výuky od učitele, z učebnice apod.), vyzkoušejí si ho na několika případech a už ho zvládají, zatímco zbytek třídy potřebuje často znovu opakovat novou látku, hodně procvičovat, opakovat atd. Nadané děti mají také často potřebu osvojené pravidlo testovat.*“

Tazatel: „*Jak žáci přistupují k takovému testování?*“

Respondent č. 2: „*Žáci zjišťují, zda řečená pravidla platí vždy (pokud je dané téma zajímavé), hledají výjimky apod.*“

Tazatel: „*Objevuje žák souvislosti mezi jevy v českém jazyce i tam, kde je ostatní žáci nevidí? Pokud ano, tak jaké?*“

Respondent č. 2: „*Ano, vidí často souvislosti i tam, kde ostatní děti jejich věku ne. Mívají velkou slovní zásobu, a proto dokážou rozeznat slova, která mají podobný význam nebo jsou to slova příbuzná, i když to na první pohled není patrné. Znájí významy méně častých slov. Podobně dokáží poměrně snadno pochopit, že některá slova mohou být různými slovními druhy, což často děti nevnímají – např. ale je spojka, to je základní znalost. Nadané děti však pochopí, nebo dokonce i samy objeví, že ve větě: Ale to jsou k nám hosti! je ale částice.*“

Tazatel: „*Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým silné stránky v českém jazyce?*“

Respondent č. 2: „*Mívají velkou slovní zásobu, často hodně čtou, někteří rádi píšou příběhy a vyrábějí si vlastní knihy.*“

Tazatel: „*Nyní se zeptám, jestli mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým slabé stránky v českém jazyce?*“

Respondent č. 2: „*Mohou mít, např. horší grafomotorika, takže jejich písemný projev bude horší, nemusí mít psaní rádi (oproti jiným nadaným), mohou to být i tzv. dvakrát výjimeční, tj. děti s nadáním a hendikepou zároveň (např. dyslexie, dysgrafie – i dítě s těmito poruchami může být jazykově nadané, ale hůř se to pozná).*“

Tazatel: „*Jak se žáci s těmito poruchami učení projeví?*“

Respondent č. 2: „*Čtení žáků je pomalé, vynechávají či obměňují při výslovnosti písmena. Písmo bývá nečitelné a často slova nebývají dopsána. Důležité je nezapomínat na to, že nadané děti mívají některé charakteristiky, ale není to homogenní skupina, každé je jiné a těžko se zobecňuje. Přesto některé rysy pojmenovat můžeme a tím se nám skládá obrázek o tom, co to vlastně nadání je. U nadaného žáka se může také projevit ADHD, např. vykřikování, bouchání do stolu, vstávání ze židle při hodině apod.*“

Tazatel: „*Jaké jsou rysy mluveného projevu nadaného žáka?*“

Respondent č. 2: „*Nedokážu popsat obecně rysy mluveného projevu, které by byly pro nadané děti nějak typické. Možná jen to, že se v mluveném projevu projeví velká slovní zásoba.*“

Tazatel: „*Mohla byste uvést příklad?*“

Respondent č. 2: „*Bez problémů vhodně použijí cizí slova, dále slova, která jsou málo frekventovaná v řeči takto starých dětí. Dokáží mě často mile překvapit, když nějaká taková slova od nich slyším a jsou kontextuálně správně. Když se jich zeptám na jejich význam, umí je vysvětlit.*“

Tazatel: „*Dobře, můžete mi říct příklady těchto slov?*“

Respondent č. 2: „*Paradox, kontaminovaná, imunita. Žáci, kteří čtou dobrodružnou literaturu, také použijí někdy historismy (názvy zbraní), staré označení peněz (groš) apod.*“

Tazatel: „*Jak byste charakterizovali písemný projev nadaného žáka?*“

Respondent č. 2: „Je to individuální. Někdo má s psaním potíže, nebaví ho, a tak jeho psaný projev bude průměrný nebo i podprůměrný.“

Tazatel: „Jaký je projev žáka, který zmiňované potíže nemá?“

Respondent č. 2: „Někdo je naopak velký čtenář a rád píše, takže jeho psaný projev bude odpovídat vyššímu věku, bude nadprůměrný.“

Tazatel: „O kolika letech mluvíte?“

Respondent č. 2: „Řádově to může být i o dva roky.“

Tazatel: „Dává přednost mluvené či psané formě projevu?“

Respondent č. 2: „Psané.“

Tazatel: „Proč dávají přednost psané formě?“

Respondent č. 2: „Setkala jsem se s větším počtem nadaných žáků, kteří radši psali a tvořili povídky a knihy, než aby nadšeně prezentovali referát před třídou.“

Respondent č. 2: „Má žák nějaké komunikační problémy?“

Tazatel: „Obecně to nedokážu říct.“

1.7 Příloha č. 5 - interview s učitelem č. 3

Tazatel: „Osvojuje si nadaný žák nové učivo v českém jazyce výrazně rychleji než žáci prototypičtí?“

Respondent č. 3: „Nadaný žák nepotřebuje tolik času k porozumění daného pravidla.“

Tazatel: „Můžete uvést příklad?“

Respondent č. 3: „Pokusím se ho uvést. Na osvojení určitého jazykového jevu potřebuje prototypický žák tři hodiny, nadanému stačí pouze jedna. Například u tvarů osobních zájmen.“

Tazatel: „Objevuje nadaný žák souvislosti mezi jevy v českém jazyce i tam, kde je ostatní žáci nevidí? Pokud ano, tak jaké?“

Respondent č. 3: „Určitě ano, nadaní žáci mají jazykový cit. Rozumí velmi dobře vztahům, které jsou mezi jednotlivými slovy. Dokáže vidět souvislosti a vymyslet k poučce vzorové příklady.“

Tazatel: „*Jaké vztahy máte na mysli?*”

Respondent č. 3: „*Vztahy mezi slovy podřazenými, nadřazenými, příbuznými, mnohoznačnými, antonymy a synonymy.*”

Tazatel: „*Můžete to doplnit o další příklady?*”

Respondent č. 3: „*Dokáží správně odhadnout významy slov, která nejsou příliš frekventovaná mezi jedinci tohoto věku. Poznají to na základě kontextu či podobných slov, která žáci znají. S tím souvisí i dobrá znalost frazémů.*”

Tazatel: „*Můžete uvést příklad těchto nefrekventovaných slov?*”

Respondent č. 3: „*Revoluce, empatie a souvislost.*”

Tazatel: „*Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým silné stránky v českém jazyce?*”

Respondent č. 3: „*Nadaní žáci mají velkou slovní zásobu, přehled v oblasti jazyka a výborné komunikační dovednosti. Často se nadaní žáci o češtinu zajímají, mají ji rádi a projevují ochotu se jí věnovat. Za silnou stránku považují také vysokou motivaci, díky ní se rychle a snadně naučí probírané učivo. Souvisí s tím také četba. Tyto děti mají oproti svým spolužákům hodně “načteno” a mají bohatou fantazii. Jejich znalost ustálených slovních spojení je obdivuhodná. Většinou se snaží projevit, jsou totiž velmi obratní ve vyjadřování.*”

Tazatel: „*Mohla byste specifikovat onu obratnost?*”

Respondent č. 3: „*Nadaní žáci utvoří rozsáhlé souvětí, použijí přejatá slova a množství synonym. Uvedu také velmi dobré porozumění obrazným pojmenováním (metafora, personifikace), které je odlišné od porozumění vrstevníků nadaných žáků. Ve zmiňovaných oblastech jsou nadaní na úrovni žáků starších o jeden nebo dva roky.*”

Tazatel: „*Zeptám se naopak. Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým slabé stránky v českém jazyce?*”

Respondent č. 3: „*Určitě je také mají. Nejčastěji chybují v pravopisu. Chyby najdeme při psaní malých a velkých písmen, předložek s, z, předpon s, z, vz a tvarech zájmen.*”

Tazatel: „*Jaké jsou rysy mluveného projevu žáka?*”

Respondent č. 3: „*Mluvený projev bývá zpravidla kultivovaný a vyzrálý. Užívá nespisovné útvary českého jazyka a hovorovou češtinu, což je u jedinců tohoto věku samozřejmostí.*”

Tazatel: „*Můžete specifikovat?*”

Respondent č. 3: „*Studentský slang (např. koule, trojec, úča) a slova obecné češtiny (např. čumět, modrej, vokno). Převažuje ovšem spisovný jazyk.*”

Tazatel: „*Jak byste charakterizovala písemný projev žáka?*”

Respondent č. 3: „*Žákův projev obsahuje rozsáhlá souvětí bohatá na synonyma a cizí slova. Vyjadřuje se i metaforami.*”

Tazatel: „*Dává nadaný žák přednost mluvené či psané formě projevu?*”

Respondent č. 3: „*Myslím, že všichni nadaní žáci v českém jazyce preferují psanou formu. Tvoří příběhy, básně, ale záleží na povahových rysech. Někteří se samozřejmě rádi pochlubí spolužákům dílem, jež utvořili. Někdy při výuce používáme kameru. Žáci se natáčejí (např. při referátu) a pak si na záznamu ukazujeme správné vyjadřování a nedostatky. Nadaní žáci nemají problém ani s touto aktivitou.*”

Tazatel: „*Má žák komunikační problémy?*”

Respondent č. 3: „*Nesetkala jsem se s takovým případem.*”

1.8 Příloha č. 6 - Interview s učitelem č. 4

Tazatel: „*Osvojuje si nadaný žák nové učivo v českém jazyce výrazně rychleji než žáci prototypičtí? Uveďte příklad.*”

Respondent č. 4: „*Ano, probírali jsme přídavná jména přivlastňovací, nadaní žáci již následující hodinu správně tvořili tvary podle vzorů. S ostatními spolužáky musíme učivo opakovat ještě další tři hodiny.*”

Tazatel: „*Objevuje nadaný žák souvislosti mezi jevy v českém jazyce i tam, kde je ostatní žáci nevidí? Pokud ano, tak jaké?*”

Respondent č. 4: „*Samozřejmě, hledání, nacházení a chápání souvislostí je značnou předností nadaných jedinců.*”

Tazatel: „*Mohla byste uvést příklad?*”

Respondent č. 4: „*Dokáže vzhledem k cíli projevu mluvčího uplatnit vhodné jazykové prostředky. Ve vyprávění použije přímou řeč s nespisovnými slovy, dialektismy apod. To lze vidět např. u volného psaní.*“

Tazatel: „Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým silné stránky v českém jazyce?“

Respondent č. 4: „Mají vytríbené jazykové povědomí. Cítí rozdíly mezi neutrálními slovy a slovy citově zabarvenými. Ví, že v osobním dopisu můžou psát slova citově zabarvená, nespisovné tvary koncovek, v objednávce nikoli. Ovládají dobře skladbu. Rozumí vztahům mezi větami, vyhledají základní skladební dvojice, doplní věty o další členy a odůvodní pravopis (shoda podmětu s přísudkem, interpunkce).“

Tazatel: „Zeptám se naopak - mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým slabé stránky v českém jazyce?“

Respondent č. 4: „Například v pravopisu se nadaní žáci nijak zvlášť neliší od běžných vrstevníků. Chybují v zájmenech mě/mně, koncovkách podstatných jmen, velkých písmenech v sousloví (zeměpisné názvy, adresy). Často mají problémy s procvičováním, jelikož je opakování učiva nudí. Stejně tak i rutinní aktivity (podobné typy úloh) za chvíli žáka přestanou zajímat.“

Tazatel: „Připravujete cvičení speciálně pro nadané žáky?“

Respondent č. 4: „Ano, ale ne vždy, jelikož z hlediska času je příprava na výuku a administrativní agenda pro učitele náročná. Nadaným žákům tvořím úlohy s náročnějším řešením. Pokud se nadaný žák začne nudit, může začít vyrušovat ostatní žáky (povídání si se sousedem, vykřikování nevhodných poznámek k úrovni daného cvičení apod.)

Tazatel: „Předpokládám, že jeho komentář směřuje k tomu, že daný úkol je jednoduchý.“

Respondent č. 4: „Přesně tak.“

Tazatel: „Jaké jsou rysy mluveného projevu nadaných žáků?“

Respondent č. 4: „Nadaní žáci mají bohatý jazyk, říkají často vtipy, slovní hříčky (Dano, ne! Dej si Danone!), dvojsmysly apod. Nadaní žáci v českém jazyce rádi užívají ironii a nadsázku. Typ jejich humoru bývá černý až drsný. V jejich projevu najdeme značný počet cizích slov a ustálených slovních spojení. Řekla bych, že od nich neuslyšíme vulgarismy, což u jejich spolužáků bývá bohužel běžné.“

Tazatel: „Jak byste charakterizovala písemný projev nadaného žáka?“

Respondent č. 4: „Je bohatý na jazykové prostředky (např. synonyma a přejatá slova). Můžou chybovat v koncovkách podstatných jmen, zájmenech a velkých písmenech.“

Tazatel: „Má nadaný žák nějaké komunikační problémy?“

Respondent č. 4: „*Někdy jsou nadaní k sobě ve velké míře kritičtí.*”

Tazatel: „*Jak se tato sebekritika projevívá?*”

Respondent č. 4: „*Neradi mluví o své osobě a případných úspěších.*”

1.9 Příloha č. 5 - interview s učitelem č. 5

Tazatel: „*Osvojuje si nadaný žák nové učivo v českém jazyce výrazně rychleji než žáci prototypičtí? Uved'te příklad.*”

Respondent č. 5: „*Ve většině případů žák pochopí nové učivo a správně získané informace dokáže aplikovat. Na procvičování mu stačí oproti jeho vrstevníkům polovina času.*”

Tazatel: „*Objevuje nadaný žák souvislosti mezi jevy v českém jazyce i tam, kde je ostatní žáci nevidí? Pokud ano, tak jaké?*”

Respondent č. 5: „*Ano. Například, když zpracovává referát o knize, použije v něm u postav přímou řeč, kterou nově probíráme ve výuce.*”

Tazatel: „*Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým silné stránky v českém jazyce?*”

Respondent č. 5: „*Tito žáci většinou ovládají syntax. Během vyučování snáze pochopí učivo, často propojují souvislosti. Pokud není výklad úplný, hledají nepřesnosti, popř. výjimky (naleznou interpunkční znaménko před a, a upozorní, že jsme se učili, že před spojkou a se interpunkční znaménko nepíše). Umí propojovat teorii s praxí.*”

Tazatel: „*Uved'te prosím příklad?*”

Respondent č. 5: „*Poznají, jestli je určité pravidlo v praxi užito vhodně či nikoliv.*”

Tazatel: „*Specifikujte, prosím, jakým způsobem ovládají skladbu.*”

Respondent č. 5: „*Rozlišují věty jednoduché, souvětí, dobře aplikují spojovací výrazy, píšou správně interpunkci a přímou řeč. Za zmínku stojí také slovní zásoba. Příběhy, které žáci vytvářejí, mají širokou slovní zásobu i obsah.*”

Tazatel: „*Mají nadaní žáci oproti žákům prototypickým slabé stránky v českém jazyce?*”

Respondent č. 5: „*Pokud se musí naučit nějaké učivo doslova nazpaměť, projevují nechuť k výuce.*”

Tazatel: „*Jaké učivo se žáci učí nazpaměť?*”

Respondent č. 5: „*Nebývá toho příliš. Bývají to básně, druhy číslovek, zájmen apod.*”

Tazatel: „*Jaké jsou rysy mluveného projevu nadaného žáka?*”

Respondent č. 5: „*Hrají si se slovy, často od nich uslyšíme slovní hříčky, novotvary a přejatá slova (zejména z angličtiny).*”

Tazatel: „*Jak byste charakterizovala písemný projev nadaného žáka?*”

Respondent č. 5: „*Projevuje se bohatou slovní zásobou, kultivovaným vyjadřováním a obrazným pojmenováním (Byla tam hlava na hlavě).*”

Tazatel: „*Dává nadaný žák přednost mluvené či psané formě projevu?*”

Respondent č. 5: „*Řekla bych, že nadaní žáci jsou v tomto směru nevyhranění. Většinou rádi píší a jejich výtvoři následně přednášejí spolužákům.*”

Tazatel: „*Má nadaný žák nějaké komunikační problémy?*”

Respondent č. 5: „*Neliší se nijak od svých vrstevníků. Záleží na povaze jedince. Například introvert bývá méně hovorný.*”

1.10 Příloha č. 7 - interview s nadaným žákem č. 1

Tazatel: „*Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?*“

Respondent č. 1: „*Nejvíce mě baví tělocvik a matematika. Čeština mě baví, když čteme knížky, děláme básničky a píšeme vyprávění. Jinak moc ne. Psaní příběhů mám ráda.*“

Tazatel: „*A které předměty tě naopak baví nejméně?*“

Respondent č. 1: „*Nemám ráda fyziku.*”

Tazatel: „*Proč právě fyziku?*“

Respondent č. 1: „*Protože ji nechápu. Nejdou mi příklady a vzorečky. Mám z ní špatné známky.*“

Tazatel: „*Čteš ráda?*“

Respondent č. 1: „*Ano, čtu ráda dívčí a dobrodružné romány. Občas vyhledávám informace do školy v encyklopediích. Ráda je pročitám i pro zábavu. Ted' čtu Krutého prince. Je to kniha o dívce Jude a zlém princovi Cardanovi. Je to pěkně napínavé.*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*“

Respondent č. 1: „*Většinou tak tři. Záleží, jestli mě knížky vtáhnou do děje.*“

Tazatel: „*Baví tě český jazyk?*“

Respondent č. 1: „*To záleží na tom, jestli bereme něco novýho a naučnýho anebo probíráme nějaký věci furt dokola a dokola. Nebaví mě pořád dělat to samý. Takže se nudím nejvíc, když učitelka zdlouhavě probírá starou látku.*”

Tazatel: „*Co ti jde v českém jazyce nejlépe?*“

Respondent č. 1: „*Tak vyjmenovaná slova, y/i a ve slohu vyprávění.*”

Tazatel: „*Co ti dělá v českém jazyce problémy?*“

Respondent č. 1: „*Myslím, že nic. Někdy nestíhám rychle psát diktáty, tak to paní učitelka zopakuje. Někdy udělám chybu v gramatice, ale moc často se to nestává. Například udělám chybu v čárkách, grafech, větných rozborech, psaní s, z na začátku slov nebo u psaní n a nn.*“

Tazatel: „*Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?*“

Respondent č. 1: „*Do školy se připravuju každý den aspoň hodinu, ale na češtinu se připravuju jenom, když dostaneme úkol. Ty dostáváme 2x nebo 3x za týden.*”

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěla v dospělosti vykonávat?*“

Respondent č. 1: „*Ještě si nejsem jistá, ale asi by se mi líbila novinářka, spisovatelka, nebo třeba taky učitelka.*“

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*“

Respondent č. 1: „*Z češtiny jsem měla vždycky jedničky, z matiky mám taky jedničky, občas dvojky a z angličtiny je to trochu horší. Mám z ní na vysvědčení za dvě, ale mám občas i trojku z testů, hlavně při nějakých malých, o kterých jsem nevěděla, že je budeme psát.*“

1.11 Příloha č. 8 - interview s nadaným žákem č. 2

Tazatel: „*Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?*”

Respondent č. 2: „*Nejvíce mě baví český jazyk a matematika, nejméně angličtina.*”

Tazatel: „*Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?*“

Respondent č. 2: „*Občas se nudím, protože některý úkoly děláme se sousedem a já to mám rychle hotové a pak nemám co dělat. Většinou si čtu, zatímco ostatní dokončují úkol.*”

Tazatel: „*Čteš ráda? Co nejčastěji?*”

Respondent č. 2: „*Ano, na prvním stupni jsem četla různé pohádky o čertech, Příběhy malé rebelky, Co se děje v podpostelí apod. Teď čtu dívčí romány, např. Anna a Anna, Anna ze Zeleného domu.*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*”

Respondent č. 2: „*Tři.*”

Tazatel: „*Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?*”

Respondent č. 2: „*Ano, slohy.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?*”

Respondent č. 2: „*Vyjmenovaná slova, přísloví, psaní vyprávění a dopisu.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?*”

Respondent č. 2: „*Čárky mezi slovy, y/i například ve slově kosti a pánovi.*”

Tazatel: „*Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?*”

Respondent č. 2: „*Půl hodiny každý den.*”

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěla v dospělosti vykonávat?*”

Respondent č. 2: „*Učitelku na 1. stupni.*”

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*”

Respondent č. 2: „*Z českého jazyka mám 1, z matematiky 1 a anglického jazyka 2.*”

1.12 Příloha č. 9 - interview s nadaným žákem č. 3

Tazatel: „*Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?*”

Respondent č. 3: „*Nejvíce mě baví dějepis, český jazyk a přírodověda. Naopak nemám rád informatiku a fyziku.*”

Tazatel: „*Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?*”

Respondent č. 3: „*Občas se nudím v hodině fyziky, protože ty hodiny jsou uspávací a těžký. Nevím, k čemu mi budou ty věci, které se učíme.*”

Tazatel: „*Čteš rád/a? Co nejčastěji?*”

Respondent č. 3: „*Ano, čtu moc rád. Deník malého poseroutky, všechny díly Harryho Pottera a komiksy (Velká kniha komiksů).*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*”

Respondent č. 3: „*Minimálně dvě.*”

Tazatel: „*Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?*”

Respondent č. 3: „*Ano baví, protože vím, že ho potřebuju umět. Nechci dělat chyby v gramatice. Baví mě, když luštíme různé křížovky, tvoříme hádanky pro spolužáky, určujeme pády jmen a slovní druhy.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?*”

Respondent č. 3: „*Pády, zájmena.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?*”

Respondent č. 3: „Moc mi nejde hledání základní skladební dvojice (podmět a přísudek). Plete se mi někdy přísudek, podmět, předmět a příslovecné určení. Musím se na to víc podívat a bude to v pohodě.”

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?”

Respondent č. 3: „Připravuju se kolem patnácti minut. Dělam domácí úkoly a učím se starou látku. Neučím se každý den. Většinou jen v pondělí, úterý a čtvrtek.”

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl v dospělosti vykonávat?”

Respondent č. 3: „Učitel, doktor.”

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?”

Respondent č. 3: „Čeština je za 1, angličtina je za 2 a matematika taky za 2.”

1.13 Příloha č. 10 - interview s nadaným žákem č. 4

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?”

Respondent č. 4: „Dějepis, matematika, zeměpis jsou mými oblíbenými. Nejméně oblíbený předmět je hudební výchova.”

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?”

Respondent č. 4: „Když musím zpívat písničky v hudebce. Je to trapný zpívat nahlas před ostatními.”

Tazatel: „Čteš rád? Co nejčastěji?”

Respondent č. 4: „Čtu hrozně rád, protože mě to baví. Vždycky se do příběhu ponořím a představuju si sám sebe jako součást děje. Nejčastěji čtu fantasy, různé dobrodružné romány a sci-fi. Ted' čtu knížku V říši obrů.”

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?”

Respondent č. 4: „Dvě nebo tři.”

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?”

Respondent č. 4: „Ano, nejvíce mě baví literatura, protože je zajímavá. Dozvídáme se o autorech a dílech těchto autorů. Některá díla si pak půjčím v knihovně a přečtu si je.”

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?”

Respondent č. 4: „Psaní ve slohu. Nedávno jsem tvořil dopis rodičům, e-mail kamarádovi a vypravování o Vánocích i prázdninách. Byl jsem pochválen od učitelky, že se mi to povedlo dobře napsat.”

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?”

Respondent č. 4: „Čárky (interpunkce).”

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 4: „Tak 10 minut. Udělám úkoly a jdu na fotbal nebo na doučování angličtiny. O víkendu nic do školy nedělám.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 4: „Chtěl bych být policistou jako můj táta.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 4: „Samé jedničky.“

1.14 Příloha č. 11 - interview s nadaným žákem č. 5

Tazatel: „Které předměty tě ve škole nejvíce baví a které naopak nejméně?“

Respondent č. 5: „Baví mě dějepis a tělocvik. Pokaždé ty hodiny rychle utečou. Někdy mě nebaví anglický jazyk. Máme ho už docela dlouho, ale nikdo neumí mluvit, takže mluví učitel místo nás.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 5: „Anglický jazyk mě moc nebaví, protože často děláme stejné věci. Připadá mi, že pořád děláme pár cvičení dokola. Ve fyzice nerozumím učitelovi, co po nás chce, a tak jsem ve stresu.“

Tazatel: „Čteš rád/a? Co nejčastěji?“

Respondent č. 5: „Moc ne, protože mě to nebaví. Občas čtu dětskou literaturu, třeba Únos vlaku a Případ černého ducha.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 5: „Jednu.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 5: „Někdy ano a někdy ne. Tento týden jsme popisovali postavy z knih a postup, jak složit origami. To bylo srandovní. Bavilo mě to.“

Tazatel: „Co ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 5: „Myslím, že slohové práce. Ráda píšu příběhy. Nejráději ale mám přísloví (Bez práce nejsou koláče.) a pranostiky.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 5: „Psát čitelně, slova s mě/mně a vzory město, moře, atd.“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 5: „Dvacet minut mi zabere psaní úkolů a opakování toho, co jsme v ten den brali.“

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?*”

Respondent. 5: „*Chtěla bych být reportérkou nebo doktorkou.*”

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*”

Respondent č. 5: „*Mám dvojky.*”

1.15 Příloha č. 12 - interview s nadaným žákem č. 6

Tazatel: „*Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?*”

Respondent č. 6: „*Nejvíce mě baví tělesná výchova, ale z normálních předmětů mě nejvíce baví dějepis. Nemám ráda němčinu, protože je těžká.*”

Tazatel: „*Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?*”

Respondent č. 6: „*Ne, jen když se vykládá něco, co jsem se už učila.*”

Tazatel: „*Čteš rád/a? Co nejčastěji?*”

Respondent č. 6: „*Čtu hodně ráda, baví mě to. Nejvíc čtu fantasy a dívčí romány. Nedávno jsem dočetla první díl Harryho Pottera, Saturnina a Krásnou Medison. Minulý rok jsem měla ráda knížky: Dívka, která chtěla zachránit knížky, Valentýnka, Zlobivé pohádky.*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*”

Respondent č. 6: „*Jak kdy, ale poslední dobou zhruba tři.*”

Tazatel: „*Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?*”

Respondent č. 6: „*Nemám přesně seřazené, co mám ráda a co ne.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?*”

Respondent č. 6: „*Asi mi jde nejlíp rčení a přísloví, protože jím rozumím. Učitelka říkala, že používám zajímavá slova (jogín, instrukce, hierarchie). Dále umím dobře stavbu slov.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?*”

Respondent č. 6: „*Ještě mi trochu dělá problém určovat některé slovní druhy.*”

Tazatel: „*Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?*”

Respondent č. 6: „*Moc ne, maximálně dvacet minut, a to jen někdy. Nemám moc času, chodím na hodně sportovních a hudebních kroužků.*”

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěla v dospělosti vykonávat?*”

Respondent č. 6: „*Ráda píšu, tak třeba budu spisovatelka.*”

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*”

Respondent č. 6: „*Ze všech mám jedničky.*”

1.16 Příloha č. 13 - interview s nadaným žákem č. 7

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 7: „Nejvíce mě baví matematika, dějepis, výchova k občanství a zeměpis. Nemám rád fyziku.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 7: „Většinou se nenudím, mám školu docela rád.“

Tazatel: „Čteš rád/a? Co nejčastěji?“

Respondent č. 7: „Ano, hodně čtu série: Kapitán Nemo, Hraničářův učeň. Moji oblíbení autoři jsou: John Terry Pratchett, John Flanagan, Troska a taky trochu Clive Staples Lewis.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent. 7: „Obvykle dvě až tři.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 7: „Baví mě, když pracujeme s nějakým textem, kde hledáme chyby, protože je napsaný špatně. Také když hledáme ve slovníku cizí slova, jak se řeknou česky. Například ale skloňování podstatných jmen a časování sloves mě v češtině nebaví.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 7: „Vymýšlení vět, slov se stejným nebo jiným významem.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 7: „Nestíhám rychle psát diktáty, takže mám v diktátu vynechaná místa. Mám chyby v doplňovačkách na i/y (psi štěkali, v poli). Pletou se mi vzory (žena, růže, mladý, jarní).“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 7: „Patnáct až dvacet minut. Záleží, jak je dlouhý úkol. Na češtinu se stačí připravovat třikrát za týden.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 7: „Mám rád historii a zeměpis, tak bych chtěl být novinářem nebo reportérem, abych se podíval do neznámých a dalekých míst.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 7: „Z češtiny i cizího jazyka mám dvojku a z matematiky trojku.“

1.17 Příloha č. 14 - interview s nadaným žákem č. 8

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 8: „Nejvíce mě baví výtvarná výchova, matematika a tělocvik. Nejméně mám ráda angličtinu, protože tam nic moc neděláme, a proto je nudná.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 8: „Při fyzice, protože nám ji paní učitelka neumí vysvětlit, nebo jsem na ni hloupá.“

Tazatel: „Čteš ráda? Co nejčastěji?“

Respondent č. 8: „Já čtu moc ráda. Nejráději mám fantasy. Přečetla jsem všechny díly Pána prstenů.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 8: „Většinou přečtu tři nebo čtyři knihy. Záleží, jestli mě baví a jak jsou tlusté. Když máme hodně učení, tak na čtení nemám tolik času, kolik bych chtěla.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 8: „Literatura a sloh mě baví. Některé aktivity ne, např. opravování chyb v článku, doplňování i/y nebo mě/mně/mi.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 8: „Minulý týden jsme stupňovali přídavná jména a hned jsem to uměla.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 8: „Psaní velkých a malých písmen. Nejsem si jista například, jaké písmeno se píše u slova Černé moře.“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 8: „Od pondělí do pátku kolem dvaceti minut za den. Když píšu čtenářský deník nebo delší úkol (dobrovolný i povinný), tak pracuju dýl.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 8: „Ještě jsem o tom tolik nepřemýšlela.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 8: „Většinou mám jedničky, někdy dostanu dvojky. Na vysvědčení mám samé jedničky (kromě fyziky).“

1.18 Příloha č. 15 - interview s nadaným žákem č. 9

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 9: „Většinu času se ve škole nudím, protože neděláme věci, které se mi budou hodit po škole. Přejde mi, že třeba výtvarka a fyzika jsou pro mě ztrátou času. Čeština a angličtina je užitečná, protože se potřebujeme správně dorozumět a psát bez chyb. Navíc když dospělí píšou s chybama, je to ostuda.“

Tazatel: „Ve kterých předmětech se nudíš?“

Respondent č. 9: „Pomalou ve všech, protože často jenom píšeme výpisky. Byl bych rád, kdybychom mohli diskutovat o nějakých věcech, které probíráme. V občance často diskutujeme o společenských tématech, takže na tu chodím rád.“

Tazatel: „Čteš rád? Co nejčastěji?“

Respondent č. 9: „Kdybych měl víc času, tak jo. Chodím ale na kytaru a hokej, takže si čtu někdy až před spaním. Většinou čtu komiksy. Mými oblíbenými jsou: O čertovi a Strážci. Také čtu Deník malého poseroutky.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 9: „Maximálně dvě knížky za jedne měsíc, nejsem knihomol.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 9: „Ano, mám rád čtení, práci s texty a cvičení na spisovný jazyk. Někdy ve skupinách hledáme správnou podobu slov v Pravidlech českého pravopisu. Tvoříme k textu otázky, vymýšlíme hlavní myšlenky a hledáme klíčová slova.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 9: „Pomalou všechno z prvního stupně. Slovní druhy, časování sloves, podmět a přísudek, souvětí atd.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 9: „Větné rozbory a diktáty.“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 9: „Každý den dvacet minut, abych si zopakoval látku nebo udělal úkol.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 9: „Programátor her a softwaru.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 9: „Na vysvědčení mám z těchto předmětů známku jedna.“

1.19 Příloha č. 16 - interview s nadaným žákem č. 10

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 10: „Nejvíce mě baví tělocvik, protože jsem sportovní typ. Dělán bojové sporty. Nejméně mě baví čeština a výtvarka.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 10: „Někdy se nudím právě při češtině. Nebaví mě vzájemné opravování hrubek v testu se spolužáky. Také psaní i/y, bě, pě, vě apod, protože už to většinou umím. Taky mívám cvičení rychle hotová a musím čekat na ostatní.“

Tazatel: „Čteš rád/a? Co nejčastěji?“

Respondent č. 10: „Teď čtu Příchod bohů. Je to sci-fi.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 10: „Většinou jednu. Knihy jsou fajn, ale nemám čas, protože chodím na bojové sporty a klavír.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 10: „Ne, protože je jednoduchý.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 10: „Téměř všechno, ale někdy se mi taky něco nepovede, např. zájmena (s sebou/sebou, ji/jí).“

Tazatel: „Jaké učivo ti tedy dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 10: „Zájmena a číslovky (dvěma, třemi).“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 10: „Když potřebuju psát úkoly (čtenářský deník, cvičení v pracovním sešitě), tak mi trvá příprava půl hodiny. Pokud nic dělat nemusím, tak se nepřipravuju. Příprava mi tedy zabere asi dvě hodiny týdně.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 10: „Chtěl bych být vojákem. Začal jsem chodit na kickbox a je super.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 10: „Z češtiny mám převážně z testů jedničky a dvojky. Na vysvědčení jedničku. Z cizích jazyků mám jedničky a z matematiky taky.“

1.20 Příloha č. 17 - interview s nadaným žákem č. 11

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 11: „Nebaví mě fyzika kvůli učitelce. Nerozumím tomu, co nám říká. Neumím si představit, co je to magnetický pole a elektrický náboj. Baví mě čeština, protože pokaždé děláme něco jiného, a to mě baví. Dále mě baví výchova k občanství.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 11: „Při angličtině je nuda, protože učitelka mluví pořád česky.“

Fyzika není zajímavá a v přírodopisu pořád píšeme zápisky do sešitu, přitom bychom mohli dělat něco praktického.“

Tazatel: „Čteš ráda? Co nejčastěji?“

Respondent č. 11: „Jakmile mám čas, tak čtu. Mám ráda děj s upíry, jako je: Říše temnot a Tajemství upírů.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 11: „Jak kdy, ale poslední dobou zhruba dvě.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 11: „Ano, ráda vyhledávám informace ve školní knihovně i na internetu.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 11: „Psaní básní a příběhů. Určím správně větné členy.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 11: „Slova se s/z a předložky. Nevím, jestli mám napsat zpívat se s nebo z. Němůžu si ta slova zapamatovat.“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 11: „Maximálně dvacet minut každý den.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěla v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 11: „Baví mě psaní, takže něco takového.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 11: „Z matematiky a němčiny mám jedničku. Čeština mi bohužel nevyšla a dostala jsem z ní letos dvojku.“

1.21 Příloha č. 18 - interview s nadaným žákem č. 12

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 12: „Mám ráda sloh, zvláště když píšeme různé žánry. Taky mám ráda dějepis a někdy i matiku. Nijak zvlášt' mě nebaví fyzika.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 12: „Někdy třeba ve fyzice a hudebce.“

Tazatel: „Čteš ráda? Co nejčastěji?“

Respondent č. 12: „Čtení patří mezi mé záliby. Čtu třeba Paní Láryfáry, Čarodějky na cestách, Vlaštovky a Amazonky, Annu a Annu.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 12: „Čtyři knížky.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 12: „Baví mě číst ukázky z knížek a mluvit o nich. Zkoumáme, o čem spisovatel píše, co se nám snaží říct apod.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 12: „Rčení, přísloví, vypravování, zpráva a e-mail.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 12: „Vzory podstatných a přídavných jmen.“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 12: „Většinou záleží na tom, co ve škole děláme, jestli musíme doma něco psát, nebo víme, že budeme psát test. Řekla bych dvacet minut, delší čas na domácí přípravu nepotřebuju.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěla v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 12: „Nevím.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 12: „Z českého jazyka mám jedničku, matiky dvojku a angličtiny trojku. Angličtina mi moc nejde, protože mě nebaví.“

1.22 Příloha č. 19 - interview s nadaným žákem č. 13

Tazatel: „Které předměty tě ve škole nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 13: „Nejvíc dějepis, tělocvik, nejméně český jazyk.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 13: „*Občas mě nebaví čeština, protože v ní hodně opakujeme stejný věci.*”

Tazatel: „*Čteš rád/a? Co nejčastěji?*”

Respondent č. 13: „*Moje oblíbená knížka je Deník rodu Trnhoffů a Bylo nás pět. Také mám rád sci-fi a fantasy. Přečetl jsem hodně dílů románů: Letopisy Narnie. Chystám se teď na Pána prstenů.*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*”

Respondent č. 13: „*Většinou tři nebo čtyři.*”

Tazatel: „*Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?*”

Respondent č. 13: „*Ne. Myslím si, že jsou důležitější věci, který bychom měli vědět.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?*”

Respondent č. 13: „*Oproti ostatním asi umím interpunkci a kreslit grafy.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?* “

Respondent č. 13: „*Myslím, že žádné.*”

Tazatel: „*Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?*”

Respondent č. 13: „*Moc ne, dvacet minut, protože víc času nepotřebuju.*”

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěl v dospělosti vykonávat?*”

Respondent č. 13: „*Nějakou práci v televizi. Třeba moderovat pořady.*”

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*”

Respondent č. 13: „*Ze všeho mám jedničky.*”

1.23 Příloha č. 20- interview s nadaným žákem č. 14

Tazatel: „*Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?*”

Respondent č. 14: „*Baví mě čeština a dějepis. Paní učitelka nám hezky vypráví látku. Fyziku a matematiku rád nemám, protože mě štve počítání násobilky a dělení.*”

Tazatel: „*Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?*”

Respondent č. 14: „*Občas ano, především v matematice. To, co děláme, není ani trochu zajímavé.*”

Tazatel: „*Čteš rád? Co nejčastěji?*”

Respondent č. 14: „*Jasně, každou volnou chvíli. Čtu dobrodružné knížky (Tajemství dětského pokoje, Dobrodružství na ostrově).*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*”

Respondent č. 14: „*Tak pět. Záleží to na tloušťce knih.*”

Tazatel: „*Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?*”

Respondent č. 14: „Nejvíce mě škola baví formou hry. Takže křížovky a hlavolamy v češtině luštím nejraději. Dobré je, když můžeme řešit úlohy ve dvojici, protože je to hned zábavnější.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 14: „Vím, co některá slova znamenají. Ostatní žáci je ale neznají“.

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 14: „Čárky ve větě.“

Tazatel: „Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?“

Respondent č. 14: „Asi deset minut. Rád udělám úkoly rychle, ať mám čas na kamarády a hry.“

Tazatel: „Jaké povolání bys chtěl v dospělosti vykonávat?“

Respondent č. 14: „Mám rád děti, takže klidně budu učit na základní škole.“

Tazatel: „Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?“

Respondent č. 14: „Český jazyk a matematika mi letos vyšly za dva. Zhoršil jsem se v angličtině, a tak jsem dostal trojku.“

1.24 Příloha č. 21 - interview s nadaným žákem č. 15

Tazatel: „Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?“

Respondent č. 15: „Baví mě tělocvik a občanka. Nejméně mě baví matematika a český jazyk.“

Tazatel: „Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?“

Respondent č. 15: „Při matematice, není v ní nic zajímavého a zábavného.“

Tazatel: „Čteš rád? Co nejčastěji?“

Respondent č. 15: „Moc rád. Mám rád Saturnina, protože se zasměju, knížky s upíry, protože jsou strašidelné, a detektivky napínavé.“

Tazatel: „Kolik knih přečteš za měsíc?“

Respondent č. 15: „Klidně přečtu i pět knížek, pokud to nejsou bichle.“

Tazatel: „Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?“

Respondent č. 15: „Nebaví mě. Nevím proč. Někdy si vezmu v hodině knihu a čtu si.“

Tazatel: „Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?“

Respondent č. 15: „Grafy podle souvětí.“

Tazatel: „Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?“

Respondent č. 15: „*Nejdou mi cvičení, kde jsou věty: Podej mi mobil., Přijď ke mně!, Oběma se tam líbilo.*”

Tazatel: „*Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?*”

Respondent č. 15: „*Určitě míň než patnáct minut.*”

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?*”

Respondent č. 15: „*Musím si to ještě promyslet.*”

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*”

Respondent č. 15: „*Mám jedničky.*”

1.25 Příloha č. 22 - interview s nadaným žákem č. 16

Tazatel: „*Které předměty ve škole tě nejvíce baví, které naopak nejméně?*”

Respondent č. 16: „*Nejvíce mě baví sloh (psaní příběhů) a dějepis. Nejméně výtvarka a hudebka.*”

Tazatel: „*Jsou předměty, při kterých se ve škole nudíš? Jestli ano, tak proč?*”

Respondent č. 16: „*V hudebce, protože tam zpíváme písničky, které se mi nelíbí.*”

Tazatel: „*Čteš rád? Co nejčastěji?*”

Respondent č. 16: „*Ano, když čtu, ocitnu se v jiném světě a odpočinu si od stresu ze školy. Čtu hodně ve škole, doma a v tramvaji.*”

Tazatel: „*Kolik knih přečteš za měsíc?*”

Respondent č. 16: „*Čtyři.*”

Tazatel: „*Baví tě předmět český jazyk? Jaké učivo? Jestli ne, tak proč?*”

Respondent č. 16: „*Docela jo. Třeba psaní slohových útvarů a čtení. Je mi jedno, co píšu, hlavní je, že nemusím mluvit u tabule před ostatními.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti jde v českém jazyce nejlépe?*”

Respondent č. 16: „*Baví mě tvoření vět. Hraju si v nich se slovy. Například píšu jenom jednoslabičná slova a slova, která mají stejná první písmena. Také tvořím rýmy.*”

Tazatel: „*Jaké učivo ti dělá v českém jazyce problémy?*”

Respondent č. 16: „*Někdy mi dělají problémy velká písmena a slova jako pražský a pražští.*”

Tazatel: „*Kolik času denně věnuješ domácí přípravě na předmět český jazyk?*”

Respondent č. 16: „*Tipl bych dvacet až dvacet pět minut. Někdy přípravu nestihnou, jelikož mám hodně zájmových kroužků a jsem potom unavený.*”

Tazatel: „*Jaké povolání bys chtěl/a v dospělosti vykonávat?*”

Respondent č. 16: „*Myslím, že povolání novináře je vzrušující. Už jsem napsal pár článků o událostech ve škole.*”

Tazatel: „*Jaké máš známky z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky?*”

Respondent č. 16: „*Ze všech předmětů mám jedničky na vysvědčení, i když někdy dostanu dvojky a trojky.*”